

Warszawa, dn. 28.02.2017 r.

Główny Sąd Łowiecki
ul. Nowy Świat 35
00-029 Warszawa
Rep. GSŁ N 11/16

UCHWAŁA

Główny Sąd Łowiecki w zwykłym składzie:

Przewodniczący: **SGSŁ Grzegorz Borkowski /ref./**

Członkowie: **SGSŁ Jacek Tadych**

SGSŁ Piotr Nowak

Protokolant: **Joanna Ciotucha**

w obecności Z-cy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego PZŁ:

Kol. Bolesława Zielińskiego

rozpoznał zagadnienie prawne przedstawione przez Okręgowy Sąd Łowiecki w [...] zawarte w postanowieniu OSŁ P-1/2016 z dnia 27.09.2016 r.:

czy w postępowaniu dyscyplinarnym pokrzywdzonemu przysługuje, na zasadzie art. 306 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 325 a § 2 kodeksu postępowania karnego w związku z art. 35 s ustawy Prawo łowieckie, prawo do zaskarżenia postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego?

na podstawie § 46 ust. 3 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ

uchwalił co następuje:

osobie, której wyrządzono szkodę przy wykonywaniu polowania nie przysługuje odwołanie do okręgowego sądu łowieckiego od postanowienia okręgowego rzecznika dyscyplinarnego umarzającego postępowanie dyscyplinarne.

/-/ Grzegorz Borkowski

/-/ Jacek Tadych

/-/ Piotr Nowak

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny:

W dniu 10.10.2016 r. Koło Łowieckie [...]przeprowadziło polowanie zbiorowe. W trakcie polowania został śmiertelnie postrzelony pies myśliwski rasy Airedale Terrier, przez myśliwego będącego gościem na tym polowaniu.

II. Przebieg postępowania dyscyplinarnego.

1. Okręgowy Rzecznik Dyscyplinarny w Opolu wszczął dochodzenie dyscyplinarne – o przewinienie łowieckie z art. 35 b ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo łowieckie w związku z § 6 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. z 2010 r. poz.1250 ze zm.). Nie znajdując podstaw do złożenia wniosku oskarżycielskiego Rzecznik umorzył postępowanie dyscyplinarne na podstawie § 2 ust. 1 i § 15 ust. 2 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych.

2. Od powyższego postanowienia właściciel zastrzelonego psa wniósł odwołanie nazwane zażaleniem.

III. Postępowanie przed OSŁ.

Przy rozpoznaniu odwołania Sąd powziął wątpliwość co do jego dopuszczalności:

Właścicielowi zastrzelonego psa przysługuje „niewątpliwie” status pokrzywdzonego.

Zgodnie z art. 35 f ustawy Prawo łowieckie stronami postępowania dyscyplinarnego są oskarżyciel i obwiniony. Z kolei z § 16 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ wynika, że odwołanie od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia lub umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego przysługuje stronom postępowania.

W ocenie Okręgowego Sądu Łowieckiego wątpliwości budzi wzajemna relacja przepisów art. 35 f ustawy Prawo łowieckie i art. 306 § 1 pkt 1 kpk, bowiem możliwa jest dwojaka interpretacja powołanych przepisów.

1. W pierwszej interpretacji można przyjąć, że unormowanie możliwości zaskarżenia decyzji rzecznika dyscyplinarnego wynikające z przepisów Prawa łowieckiego i Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ jest kompletne i w konsekwencji należałoby przyjąć, że odwołanie od takiej decyzji rzecznika dyscyplinarnego nie przysługuje pokrzywdzonemu.

2. Możliwa jest jednak również interpretacja, że prawo do złożenia odwołania przez pokrzywdzonego nie zostało uregulowane w tych przepisach, natomiast posiłkowo znajduje zastosowanie art. 306 § 1 pkt 1 kpk i wówczas prawo do złożenia odwołania przysługiwałoby również pokrzywdzonemu.

3. Okręgowy Sąd Łowiecki opowiada się za tą drugą koncepcją, bowiem przyjęcie koncepcji pierwszej powodowałoby, że w praktyce instytucja odwołania od decyzji rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania dyscyplinarnego pozostawałaby martwa, ze względu na to, że prawo do złożenia skargi przysługiwałoby jedynie rzecznikowi – który przecież jest autorem postanowienia, oraz obwinionemu – dla którego co do zasady, decyzja taka byłaby korzystna i nie miałby on interesu w jej zaskarżeniu. Okręgowy Sąd Łowiecki stoi na stanowisku, że istniejące wątpliwości interpretacyjne powinny być rozstrzygnięte przez Główny Sąd Łowiecki.

IV. Główny Sąd Łowiecki zważył co następuje:

1. W pierwszej kolejności należało rozważyć, czy w sprawie wyłoniło się zagadnienie wymagające podjęcia uchwały w trybie przewidzianym w § 46 cyt. Regulaminu. Chodzi tu o sytuacje, w których zagadnienie to:

- wymaga wykładni prawa;
- budzi poważne wątpliwości;
- ma znaczenie precedensowe;

Niezależnie od dostrzeżonej przez OSŁ możliwości „dwojakiej interpretacji” wskazanych w pytaniu przepisów Prawa łowieckiego i Regulaminu oraz kpk należy zwrócić uwagę na istotną zmianę stanu prawnego w rozpatrywanym zakresie w kwietniu 2014 r. Zmiana Prawa łowieckiego z dniem 21.04.2014 r. oraz uchwalenie nowego Regulaminu w dniu 24.04.2014 r. powoduje, że niniejsza uchwała będzie miała znaczenie precedensowe.

2. Merytoryczne rozważania należy zacząć od kategorycznego stwierdzenia OSŁ, że właścicielowi psa przysługuje „status” pokrzywdzonego. Należy domniemywać, że Sąd miał na myśli pozycję prawną podmiotu, który doznał określonego uszczerbku (krzywdy) a nie osobę pokrzywdzoną (poszkodowaną) w potocznym rozumieniu tego słowa. Ani w Prawie łowieckim ani w Regulaminie z 24.04.2014 r. nie ma przepisu, który odniósłby się do „pokrzywdzonego”. Poprzedni Regulamin (z 23.04.2002 r.) nakazywał (§ 16 ust. 1 pkt 1) doręczenie postanowienia o wszczęciu dochodzenia pokrzywdzonemu, jak również zawiadomienie go o odmowie wszczęcia lub umorzenia dochodzenia dyscyplinarnego przyznając mu – w ostatnich dwóch przypadkach – prawo wniesienia odwołania (§ 19). Brak analogicznych rozwiązań w nowym Regulaminie gdyż wymagają one przepisu rangi ustawowej.

Reasumując – status pokrzywdzonego nie został określony w przepisach, które mają zastosowanie w łowieckim postępowaniu dyscyplinarnym.

3. W uzasadnieniu pytania prawnego OSŁ opowiedział się za „posiłkowym” zastosowaniem art. 306 § 1 pkt 1 kpk przyznającego pokrzywdzonemu prawo do złożenia odwołania.

Art. 35 s ust. 2 Prawa łowieckiego pozwala (i nakazuje) odpowiednie stosowanie przepisów kpk ale tylko w sprawach nieuregulowanych w rozdziale 6a (odpowiedzialność dyscyplinarna).

W art. 35 m ust. 3 ustawodawca przyznał stronom prawo wniesienia odwołania od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w sprawie. Wcześniej – w art. 35 f ust. 1 określił, że stronami postępowania dyscyplinarnego są oskarżyciel i obwiniony.

Nie można twierdzić, że pominięcie „pokrzywdzonego” jest wynikiem przeoczenia ustawodawcy. Jeżeli ustawodawca uważa za celowe przyznanie innym jeszcze, niż strony, podmiotom uprawnień do zaskarżenia tego rodzaju orzeczeń czyni to w odrębnym przepisie (por. np. art. 114 § 6 ustawy z dnia 27.07.2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. nr 98 poz 1070 ze zm.). Takiej potrzeby ustawodawca nie dostrzegł, jako że celem łowieckiego postępowania dyscyplinarnego nie jest (jak w postępowaniu karnym – art. 2 § 3 kpk) między innymi ochrona interesów pokrzywdzonego.

Proponując uzupełnienie zamkniętego katalogu uprawnionych do zaskarżania postanowień o „pokrzywdzonego” OSŁ odrywa art. 306 § 1 pkt 1 kpk od kontekstu prawnego, w którym ten przepis jest osadzony.

„Pokrzywdzony” to wyłącznie podmiot postępowania karnego zdefiniowany w art. 49 kpk (tzw. definicja autonomiczna, na użytek tej ustawy, który obok podejrzanego jest stroną w postępowaniu przygotowawczym (art. 299 § 1 kpk). Korzysta z licznych uprawnień procesowych por. art. 49-61 kpk), z których żadne nie nadaje się do „odpowiedniego” stosowania w łowieckim postępowaniu dyscyplinarnym.

Mając powyższe na uwadze Główny Sąd Łowiecki podjął uchwałę w brzmieniu podanym w sentencji.

/-/ Grzegorz Borkowski
/-/ Jacek Tadych
/-/ Piotr Nowak